

НОВІ ВИМОГИ ДО МАРКУВАННЯ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ

Л.С. Патрєва, доктор сільськогосподарських наук, професор

ORCID ID: 0000-0002-4242-0519

Миколаївський національний аграрний університет

Проаналізовано новий законопроект, яким пропонується врегулювати порядок маркування харчових продуктів в Україні. Встановлено, що у законопроекті представлено вичерпний перелік інформації, яка повинна бути зазначена в обов'язковому порядку на етикетці чи упаковці. Реалізація законопроекту дасть змогу створити результативний механізм інформування споживачів про харчові продукти або інгредієнти, їх склад, поживну цінність, спосіб споживання, а також дасть змогу зменшити навантаження на операторів ринку шляхом систематизації вимог до інформації про харчові продукти в одному законі, гармонізованому до законодавства Європейського Союзу.

Ключові слова: законопроект, маркування, харчові продукти, безпечність продукції.

Постановка проблеми. Для більшості споживачів важливим фактором у виборі того чи іншого продукту є його склад. Тому при купівлі товару увага споживача зосереджується на етикетці. Втім, в Україні ця інформація не завжди повна, а іноді – не відповідає дійсності. Змінити це може новий закон про етикетки харчових продуктів [1].

10 липня 2018 р. Верховна Рада України ухвалила законопроект про врегулювання порядку маркування харчових продуктів та введення штрафів за надання недостовірної інформації на упаковці [2].

У законопроекті запропоновано вичерпний перелік інформації, яка повинна бути зазначена в обов'язковому порядку на етикетці чи упаковці. Також Законопроектом вирішується низка питань, пов'язаних з маркуванням м'ясної продукції та продукції тваринного походження, алкогольних напоїв, заморожуванням та подальшим розморожуванням певних харчових продуктів, а також з дитячим харчуванням, зокрема, щодо вмісту глютену.

Цей законопроект важливий ще й тим, що він є євроінтеграційним і розроблений на основі Регламенту (ЄС) № 1169/2011, за співпраці з Проектом ЄС «Вдосконалення системи контролю харчових продуктів в Україні» [3].

Аналіз актуальних досліджень. Дослідження питання щодо порядку маркування харчових продуктів у відповідності з вимогами ЄС проведено представниками Українського центру європейської політики Л. Акуленко, С. Майструк, Ж. Пастовенською [4]. Ними визначено, що на здійснення споживачем вибору певного харчового продукту впливають декілька факторів: його особливості, стан здоров'я,

вподобання, фінансові можливості тощо. Тому інформація про харчовий продукт (на упаковці, рекламі, в меню тощо) важлива для споживача з точки зору характеристики харчового продукту, його характерних ознак, властивостей, складу, кількості, терміну придатності. Споживач звертає увагу і на країну походження або місце походження, спосіб виготовлення або виробництва харчового продукту.

Важливою задачею виробників є забезпечення населення України харчовими продуктами високої якості, що підвищує рівень благополуччя споживачів, дає змогу покращити здоров'я людей, які мають надмірну вагу, алергічні реакції, гіпертензію, цукровий діабет.

Система регламентування усіх процесів виробництва харчових продуктів через державні стандарти передбачала відповідальність за харчовий продукт, в першу чергу, саме держави. Проте, нерідко це створювало певні незручності та обмеження для виробників, яким потрібно було мати новий затверджений державний стандарт щоб просувати свої незначно модифіковані продукти на ринок.

Наразі стандарти, відповідно до загальноприйнятої світової практики, стали добровільними, а відповідальність за харчовий продукт перейшла до операторів ринку харчових продуктів у межах діяльності, яку вони здійснюють. Тепер операторам ринку, що відповідатимуть за надання інформації про харчові продукти відповідно до законодавства, гармонізованого з Європейськими стандартами та найкращими світовими практиками, потрібно чітко усвідомлювати вимоги та формат тієї інформації, яку вони мають надавати споживачеві в обов'язковому порядку, та відповідальність, яку

вони нестимуть за ненадання такої інформації, або введення споживача в оману у будь-який інший спосіб [4].

Питанню безпечності і якості харчових продуктів в ЄС приділяють дуже велику увагу, тому надання споживачам основи для здійснення ними свідомого вибору харчових продуктів, а також уникнення таких ситуацій, коли споживачі можуть бути введені в оману, є одним із загальних принципів законодавства ЄС про харчові продукти.

Базовим законодавством ЄС у сфері харчових продуктів, зокрема Регламентом 178/2002, визначено основний принцип щодо маркування, рекламування та представлення харчових продуктів, розкритий у статті 16 цього Регламенту: «маркування, рекламування та представлення харчових продуктів, включаючи їхню форму, вигляд чи пакування, використані пакувальні матеріали, спосіб оформлення та викладки, а також інформація про них, яка стає доступною у будь-який спосіб, не повинні вводити споживачів в оману».

В ЄС питання надання споживачеві інформації про харчові продукти вирішено Регламентом (ЄС) № 1169/2011 Європейського Парламенту і Ради від 25 жовтня 2011 року «Про надання споживачам інформації про харчові продукти, яким вносяться зміни до Регламентів (ЄС) №1924/2006 та (ЄС) №1925/2006 Європейського Парламенту та Ради та скасовуються Директива Комісії 87/250/ЄЕС, Директива Ради 90/496/ЄЕС, Директива Комісії 1999/10/ЄС, Директива 2000/13/ЄС Європейського Парламенту і Ради, Директиви Комісії 2002/67/ЄС та 2008/5/ ЄС та Регламент Комісії (ЄС) №608/2004».

Регламент 1169/2011 визначає, що інформація про харчові продукти – це інформація, що стосується харчового продукту, яка надається кінцевому споживачеві шляхом зазначення у маркуванні або у інших супровідних матеріалах, або у інший спосіб, у тому числі з використанням сучасних засобів дистанційного зв'язку або усних повідомлень. Отже, вимоги до інформації про харчовий продукт для споживачів стосуються, зокрема, наступних аспектів: упаковки (маркування); реклами; представлення (викладка на полицях магазинів); меню у громадських закладах харчування.

Що стосується України, останніми роками, за словами експертів, побільшало підробленої продукції, кількість фальсифікату сягає від 30 до 70% залежно від сфери ринку. Крім того, деякі виробники не відображають всі компоненти в

описі продуктів або ж приписують те, чого немає. Які ж продукти підробляють найчастіше? Це молочні продукти, ковбасні вироби та бакалійні товари. Так, результати споживчої експертизи, проведеної у березні 2018 року, показали, що з 12 українських торгових марок селянського сиру – лише 3 відповідали нормам. Решта – містили рослинні жири, їхня фактична жирність була меншою. Водночас аналіз деяких марок сметани взагалі не виявив молока. Схожа ситуація і з м'ясними та рибними виробами: туди додають дешевші аналоги [1].

У 2017 році уряд прийняв «Концепцію державної політики у сфері захисту прав споживачів на період до 2020 року», яка вже показала перші результати. У рамках цієї концепції були розроблені зміни до законодавства, відповідно до європейських стандартів. Зокрема, це закони «Про державний контроль в сфері обігу харчових продуктів» (ухвалений та набув чинності 4 квітня 2018) та «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів». Перший – дозволив проводити позапланові перевірки якості продуктів і тимчасово призупиняти виробництво чи обіг харчових продуктів, якщо існують ризики для здоров'я людини. Другий – наразі пройшов перше читання. Він зобов'язує виробників харчових продуктів надавати в етикетках повну інформацію про товар і запроваджує відповідальність за введення споживача в оману [1].

Мета статті. Аналіз інформації стосовно нових правил маркування харчових продуктів в Україні.

Виклад основного матеріалу. Дослідження проведено на основі матеріалів відкритого доступу інтернет ресурсів щодо нового законопроекту № 8450 «Про інформацію для споживачів про харчові продукти». Використано методи аналізу, синтезу, узагальнення.

Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» [5] встановлює правові та організаційні засади надання споживачам інформації про харчові продукти з метою забезпечення високого рівня захисту здоров'я громадян та задоволення їх соціальних та економічних інтересів.

Дія цього Закону поширюється на:

а) операторів ринку харчових продуктів на всіх етапах харчового ланцюга, якщо їхня діяльність підпадає під вимоги щодо надання споживачам інформації про харчові продукти;

б) харчові продукти, призначені для кінцевого споживача, включно з харчовими продуктами, що реалізуються у сфері громадського харчування, та харчовими продуктами, що постачаються системі громадського харчування.

Законодавство стосовно надання споживачам інформації про харчові продукти складається з Конституції України, цього закону, Законів України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації» та інших актів законодавства, що містять положення стосовно надання споживачам інформації про харчові продукти.

Відповідно до Статті 4, будь-який харчовий продукт, призначений для кінцевого споживача або закладу громадського харчування, має супроводжуватися інформацією про харчовий продукт відповідно до вимог цього Закону. Інформація про харчовий продукт має бути точною, достовірною та зрозумілою для споживача. Інформація про харчовий продукт не повинна вводити в оману, зокрема щодо:

1) характеристик харчового продукту, у тому числі його категорії, характерних ознак, властивостей, складу, кількості, мінімального терміну придатності або дати «вжити до», країни походження або місця походження, способу виробництва (виготовлення);

2) приписування харчовому продукту неприцяманих йому властивостей або наслідків споживання;

3) особливих характеристик харчового продукту, якщо аналогічні харчові продукти мають такі самі характеристики, зокрема шляхом підкреслення факту наявності або відсутності певних інгредієнтів та/або поживних речовин;

4) припущення за допомогою зовнішнього вигляду продукту, опису або графічних зображень про наявність у харчовому продукті певного компонента або інгредієнта, якщо насправді компонент або інгредієнт, який зазвичай присутній або використовується у даному харчовому продукті, був замінений іншим компонентом або інгредієнтом.

Інформація про харчові продукти не повинна приписувати будь-яким харчовим продуктам, крім природних мінеральних вод та харчових продуктів для спеціальних медичних цілей, властивості, які сприяють запобіганню та

лікуванню захворювань, або посилатися на такі властивості.

Обов'язки операторів ринку харчових продуктів передбачено у Статті 5 Закону. Оператор ринку харчових продуктів, відповідальний за надання інформації про харчовий продукт, зобов'язаний забезпечити наявність і точність інформації про харчовий продукт відповідно до положень цього Закону. Оператори ринку харчових продуктів, які не є відповідальними за надання інформації про харчовий продукт, не мають права здійснювати обіг таких харчових продуктів, щодо яких вони володіють інформацією, що ці харчові продукти не відповідають законодавству щодо надання інформації про харчові продукти. Оператори ринку харчових продуктів у межах своєї діяльності, не мають права змінювати інформацію, що супроводжує харчовий продукт, якщо такі зміни можуть вводити в оману кінцевого споживача або в інший спосіб знижувати рівень захисту споживача чи погіршувати можливість здійснення кінцевим споживачем свідомого вибору. Оператори ринку харчових продуктів несуть відповідальність за внесення будь-яких змін до інформації про харчовий продукт, що супроводжує даний харчовий продукт. Оператори ринку харчових продуктів у межах своєї діяльності зобов'язані забезпечити, щоб інформація, яка стосується нефасованих харчових продуктів, призначених для кінцевого споживача або для постачання закладам громадського харчування, була передана операторам ринку харчових продуктів, які отримують ці продукти, щоб останні в ланцюгу постачання (обігу) харчових продуктів могли надати обов'язкову інформацію про харчові продукти кінцевому споживачеві.

Перелік обов'язкової інформації про харчові продукти визначається Статтею 6, Розділу III. З урахуванням виключень, передбачених цим розділом, для фасованих харчових продуктів обов'язковою до надання є така інформація:

1) назва харчового продукту;

2) перелік інгредієнтів;

3) будь-які інгредієнти або допоміжні матеріали для переробки, що перелічені в Додатку 1 до цього Закону або походять з речовин чи продуктів, перелічених у Додатку 1 до цього Закону, які спричиняють алергічні реакції або непереносимість, та використовуються у виробництві або приготуванні харчового продукту і залишаються присутніми у готовому продукті, навіть у змінній формі;

4) кількість певних інгредієнтів або категорій інгредієнтів у випадках, передбачених цим Законом;

5) кількість харчового продукту в установлених одиницях виміру;

6) мінімальний термін придатності або дата «вжити до»;

7) будь-які особливі умови зберігання та/або умови використання (у разі потреби);

8) найменування та місцезнаходження оператора ринку, що відповідає за інформацію про харчовий продукт; а для імпортованих харчових продуктів – найменування та місцезнаходження імпортера;

9) країна походження або місце походження – у випадках, передбачених статтею 20 цього Закону;

10) інструкції з використання – у випадках, коли відсутність таких інструкцій ускладнює належне використання харчового продукту;

11) для напоїв з вмістом спирту етилового понад 1,2 відсотка об'ємних одиниць – фактичний вміст спирту у напої (крім продукції, що відповідає коду 2204 згідно з УКТЗЕД);

12) інформація про поживну цінність харчового продукту.

У разі наявності у харчовому продукті генетично модифікованих організмів (ГМО), якщо їх частка у харчовому продукті перевищує 0,9 відсотка в будь-якому інгредієнті харчового продукту, що містить, складається або вироблений з генетично модифікованих організмів, маркування харчового продукту повинно включати позначку «з ГМО».

Оператор ринку за бажанням може включити до маркування позначку «без ГМО». У такому випадку відсутність ГМО у харчовому продукті має бути підтверджена відповідно до вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів. Відсутність даних від постачальників про наявність в інгредієнтах ГМО є достатнім підтвердженням для нанесення такої позначки на харчовий продукт.

Інформація, перелічена в частині першій цієї статті, має вказуватися словами і числами, а також може додатково виражатися за допомогою піктограм і символів.

При повідомленні інформації про кількість харчового продукту, а також інших відомостей, що виражаються в одиницях вимірювання певних величин, застосовуються українські позначення одиниць вимірювання (з використанням літер

українського алфавіту) Міжнародної системи одиниць (SI); одиниці, що не входять до SI, але дозволені до використання центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері метрології та метрологічної діяльності; комбінації одиниць SI та дозволених позасистемних одиниць. Одночасно у маркуванні харчових продуктів можуть бути застосовані міжнародні позначення одиниць вимірювання (з використанням літер латинського чи грецького алфавіту).

У Статті 8 надано вимоги щодо розміщення та представлення обов'язкової інформації про харчові продукти. Обов'язкова інформація про харчові продукти повинна надаватися та бути легкодоступною споживачам щодо всіх харчових продуктів відповідно до вимог цього Закону. Обов'язкова інформація про фасовані харчові продукти має міститися безпосередньо на упаковці або етикетці, приєднаної до неї. Обов'язкова інформація про харчові продукти повинна розміщуватися на видному місці, бути чіткою і розбірливою та, за необхідності, наноситися так, щоб її неможливо було видалити; не повинна приховуватися або спотворюватися іншою текстовою чи графічною інформацією.

Висота малих літер без виносних елементів, за допомогою яких зазначається обов'язкова інформація про харчовий продукт, повинна дорівнювати або перевищувати 1,2 мм. У разі використання упаковки або тари, площа найбільшої поверхні якої є меншою за 80 см² квадратних, висота малих літер без виносних елементів, має бути не меншою або перевищувати 0,9 мм.

Мовні вимоги до інформації про харчові продукти викладено у Статті 10. Інформація про харчові продукти наводиться державною мовою. За рішенням оператора ринку харчових продуктів, що відповідає за інформацію про харчові продукти, поруч з текстом, викладеним державною мовою, може розміщуватися його переклад іншими мовами. Маркування харчових продуктів, що призначені для експорту, здійснюється згідно з умовами відповідної експортної угоди. Знаки для товарів і послуг можуть наводитися у маркуванні у тому вигляді, в якому їм надана правова охорона в Україні відповідно до законодавства.

Стаття 11 пояснює питання назви харчового продукту та інформації, що має її супроводжувати. Назвою харчового продукту є його офіційна назва. За відсутності офіційної назви назвою харчового продукту є його звична назва. Якщо звичної назви не існує, або вона не

використовується, застосовується описова назва харчового продукту. Назва харчового продукту повинна містити або супроводжуватися інформацією про фізичний стан продукту або спеціальну обробку, якій піддавався харчовий продукт (наприклад, порошкоподібний, продукт сублімаційної сушки, швидкозаморожений, концентрований, копчений тощо) у всіх випадках, коли відсутність такої інформації може вводити споживача в оману.

Назва харчових продуктів, які були заморожені до продажу, а продаються у розмороженому стані має включати слово «розморожений». Ця вимога не поширюється на:

1) інгредієнти, що містяться у кінцевому (готовому до вживання) харчовому продукті;

2) харчові продукти, для яких заморожування є необхідним етапом технологічного процесу виробництва;

3) харчові продукти, розморожування яких не впливає негативно на їх безпечність та якість.

Назва харчових продуктів, які безпосередньо або їхні інгредієнти піддавалися дії іонізуючого випромінювання, має супроводжуватися такими словами «опромінений» або «піддавався дії іонізуючого випромінювання».

У маркуванні харчових продуктів, в яких певний компонент або інгредієнт, по відношенню до якого споживачем очікується, що його буде використано звичайним чином або він природно міститиметься у харчовому продукті, був замінений іншим компонентом або інгредієнтом, на додачу до переліку інгредієнтів має чітко вказуватися компонент або інгредієнт, використаний для повної або часткової заміни: поруч з назвою продукту та з використанням розміру шрифту, в якому висота малих літер дорівнює щонайменше 75 відсотків висоти малих літер у назві продукту, і який є не меншим за мінімальний розмір шрифту, встановлений вимогами частини п'ятої статті 8 цього Закону.

Назва м'ясних продуктів, м'ясних напівфабрикатів та рибних продуктів, що містять додані білки, включно з гідролізованими білками різного тваринного походження, повинна включати інформацію про наявність таких білків із зазначенням їх походження.

Назва м'ясних продуктів та м'ясних напівфабрикатів у формі окісту, порізаного та порційного м'яса чи туш, повинна включати інформацію про наявність доданої води, якщо додана вода становить понад 5 відсотків маси готового продукту. Ці вимоги поширюються на рибні продукти і готові рибні продукти у формі

шматків, порцій, філе або цілого рибного продукту.

М'ясні продукти, м'ясні напівфабрикати та рибні продукти, які складаються з різних шматків, поєднаних іншими інгредієнтами, включно з харчовими добавками та харчовими ензимами, або в інший спосіб, але можуть справляти враження цілого шматка м'яса чи риби, поруч з назвою повинні містити такий напис: «сформоване зі шматків м'яса» і «сформоване зі шматків риби».

У разі використання у ковбасах і сосисках неістівних оболонки надання інформації про цей факт є обов'язковим.

У Статті 15 зазначаються речовини або продукти, що спричиняють алергічні реакції або непереносимість [5].

Отже, операторам ринку та споживачам необхідно знати про вимоги до маркування харчових продуктів. Перш за все, що забороняється обіг харчових продуктів, маркування яких не відповідає вимогам законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів. Харчові продукти, що перебувають в обігу на території України, повинні маркуватися державною мовою, забезпечувати споживача інформацією, яка надає йому можливість здійснити вибір харчового продукту відповідно до потреб споживача.

Маркування харчових продуктів повинно містити, зокрема, таку обов'язкову інформацію: назву харчового продукту, склад харчового продукту, кількість окремих інгредієнтів (класу інгредієнтів) для випадків, що визначені в пункті 18 Технічного регламенту, кількість харчового продукту у встановлених одиницях виміру, часові характеристики придатності харчового продукту, умови зберігання, якщо харчовий продукт потребує особливих умов зберігання, умови та рекомендації використання, якщо харчовий продукт потребує особливих умов використання, найменування та місцезнаходження і номер телефону виробника або гарячої лінії, фактичну адресу потужностей (об'єкту) виробництва, а для імпортованих харчових продуктів – найменування та місцезнаходження і номер телефону імпортера, найменування та місцезнаходження і номер телефону підприємства, яке здійснює функції щодо прийняття претензій від споживача, у разі якщо цим підприємством не є виробник, номер партії виробництва, інформацію про генетично модифіковані організми у складі харчового продукту (відповідно до чинного законодавства, інформацію щодо місця походження для

харчових продуктів, які лише упаковані або розфасовані в Україні, якщо відсутність такої інформації може ввести в оману споживача, поживну (харчову) цінність з позначенням кількості білків, вуглеводів та жирів у встановлених одиницях виміру на 100 г (100 мл) харчового продукту та енергетичну цінність (калорійність) виражену в кДж та/або ккал на 100 г (100 мл) харчового продукту, застереження щодо споживання харчового продукту певними категоріями споживачів (дітьми, вагітними жінками, літніми людьми, спортсменами та алергіками), якщо такий продукт може негативно впливати на їх здоров'я при його споживанні, позначення знаку для товарів і послуг, за яким харчовий продукт реалізується (за наявності) [6].

Крім того, маркування може містити рекомендації до застосування, якщо за їх відсутності споживач не зможе відповідним чином використовувати продукт харчування.

Маркування харчового продукту виконується державною мовою. За рішенням оператора ринку поруч з текстом, викладеним державною мовою, може розміщуватися його переклад іншими мовами.

У маркуванні можуть бути зазначені певні речовини та їх кількість без зазначення властивостей, які харчовий продукт має завдяки цим речовинам. При цьому оператор ринку повинен мати докази щодо вмісту цих речовин, якими, зокрема, можуть бути результати досліджень (випробувань), що належать оператору ринку, інших суб'єктів або дані постачальників інгредієнтів.

Забороняється для реклами дієтичних добавок використовувати:

- 1) вислови щодо можливої лікувальної дії, угамування болю;
- 2) листи подяки, визнання, поради, якщо вони пов'язані з лікуванням чи полегшенням умов перебігу захворювань, а також посилання на таку інформацію;
- 3) вислови, які спричиняють чи сприяють виникненню відчуття негативного психологічного стану [7].

Серед важливих новацій законопроекту – заборона надавати інформацію, що неправдиво характеризує продукт, приписує йому лікувальні властивості тощо. Також виробники харчової продукції будуть зобов'язані вказувати всі інгредієнти, які можуть спричинити алергічні реакції чи непереносимість у споживачів, а також інформувати, чи був продукт замороженим/розмороженим і коли. Крім того,

закон вимагає чітко зазначати на упаковці терміни придатності. Усе це має допомогти українцям робити усвідомлений вибір під час купівлі продуктів, адекватно зважуючи ціну та якість товару.

За словами заступника голови парламентського комітету з аграрних питань, одного з ініціаторів законопроекту, Олександра Бакуменка, оператори ринку матимуть уніфіковані правила щодо надання споживачам інформації, що дозволить забезпечити правову визначеність і зменшити адмінтиск на операторів ринку. Споживачі зможуть робити свідомий вибір, особливо з міркувань охорони здоров'я, економічних, екологічних, соціальних і етичних міркувань. Вони матимуть захист від шахрайських і оманливих практик [8].

Ухвалення закону «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» дозволить українським виробникам збільшити свою присутність на ринках ЄС. Адже це – частина імплементації санітарних і фітосанітарних норм, прописаних в Угоді про Асоціацію з ЄС.

Досі у ЄС нарікали, що українські продукти мають неповний опис товару на етикетці. Тепер ця перешкода буде подолана. Аналітики ринку прогнозують, що наступного року Україна зможе збільшити експорт харчової продукції до ЄС у кілька разів.

Наразі наша держава є третьою за експортом курятини до ЄС, а за останні півроку значно наростила експорт соків, кондитерських виробів, шоколаду та яєць.

Українським споживачам новий закон про етикетки надасть можливість позиватися до виробників у разі невідповідності складу та опису, як це прийнято у Європі. Також покупці зможуть ініціювати перевірку товару та продавця Держпродспоживслужбою. Для цього потрібно написати письмову скаргу до Держпродспоживслужби із зазначенням назви магазину та додати чек.

На основі вищевикладеного зазначимо, що основними новаціями нового закону є: обов'язкова інформація про харчові продукти не повинна приховуватися або спотворюватися іншою текстовою або графічною інформацією; врегульовано обов'язки операторів ринку харчових продуктів, відповідальних за інформування; заборона використання даних, у тому числі у рекламі, які можуть ввести в оману (стосується якостей і характеристик продуктів і наслідків їх споживання, а також припису продуктам лікарських якостей); інформування

про вміст добавок і речовин, які викликають алергію або непереносимість; регламентація правил надання інформації про продукти, які реалізуються дистанційно; інформування про те, чи піддавався харчовий продукт розморожуванню. Назва повинна містити слово «Розморожений»; відхід від обов'язкової вказівки харчової цінності необроблених продуктів, або ж продуктів, в яких такі дані не є визначаючими факторами придбання; висота малих без виносних елементів, за допомогою яких вона відмічається, повинна дорівнювати або перевищувати 1,2 мм; при використанні упаковки або тари, площа поверхні якої менше 80 см², висота малих повинна бути більше 0,9 мм [9].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Реалізація законопроекту дасть змогу створити результативний механізм інформування споживачів про харчові продукти або інгредієнти, їх склад, поживну цінність, спосіб споживання, а також дасть змогу зменшити навантаження на операторів ринку шляхом систематизації вимог до інформації про харчові продукти в одному законі, гармонізованому до законодавства Європейського Союзу. У подальших дослідженнях слід проаналізувати результати дії закону «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», який буде прийнято в Україні найближчим часом.

Список використаних джерел:

1. Чіткий шрифт і більше інформації: Рада має намір змінити правила маркування харчових продуктів URL: <https://economics.unian.ua/agro/10181930-chitkiy-shrift-i-bilshie-informaciji-rada-maye-namir-zminiti-pravila-markuvannya-harchovih-produktiv.html>
2. Верховна Рада ухвалила новий порядок маркування продуктів. Що змінилось. URL: https://zik.ua/news/2018/07/11/verhovna_rada_uhvalyla_novyy_poryadok_markuvannya_produktiv_shcho_zminylos_1363549
3. Євроінтеграція шляхом маркування харчових продуктів. URL: <https://agronews.ua/node/92255>
4. Акуленко Л., Майструк С., Пастовенська Ж. Надання споживачам інформації про харчові продукти: вимоги ЄС та новачі для України. URL: <http://www.consumer.gov.ua/Pictures/Files/Editor/document/новини/маркування>
5. Проект Закону про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів: Офіційний портал Верховної Ради. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64171
6. Технічний регламент щодо правил маркування харчових продуктів. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0183-11>
7. Вимоги до маркування харчових продуктів. URL: <http://dpss-sumy.gov.ua/news/vimogi-do-markuvannya-harchovih-produktiv>
8. Як у Європі. Україна змінює правила маркування продуктів. URL: <http://report.if.ua/socium/yak-u-yevropi-ukrayina-zminyuye-pravyla-markuvannya-produktiv/>
9. В Україні запровадили нові правила маркування харчових продуктів. URL: <https://ua.news/ru/v-ukrayini-zaprovadili-novi-pravila-markuvannya-harchovoyi-produktsiyi/>

Л. С. Патрева. Новые требования к маркировке пищевых продуктов

Представлен анализ нового законопроекта, которым предлагается урегулировать порядок маркировки пищевых продуктов в Украине. Установлено, что в законопроекте предложен исчерпывающий перечень информации, которая должна быть указана в обязательном порядке на этикетке или упаковке. Реализация законопроекта даст возможность создать результативный механизм информирования потребителей о пищевых продуктах или ингредиентах, их составе, питательной ценности, способах употребления, а также даст возможность уменьшить нагрузку на операторов рынка путем систематизации требований к информации о пищевых продуктах в одном законе, гармонизированному к законодательству Европейского Союза.

Ключевые слова: законопроект, маркировка, пищевые продукты, безопасность продукции.

L. Patryeva. New requirements to the foodstuffs labelling

The article represents the analysis of the new draft law, which is proposed to regulate the procedure for labelling of the foodstuffs in Ukraine,. It was found that the bill offers an exhaustive list of information that must be indicated on a label or package without fail. The implementation of the draft law will provide an opportunity to create an effective mechanism for informing consumers about foodstuffs or ingredients, their composition, nutritional value, methods of consumption, it will also give an opportunity to reduce the charge of market operators by systematizing the requirements to information about foodstuffs in one law harmonized with European Union legislation.

Keywords: *draft law, labelling, foodstuffs, product safety.*